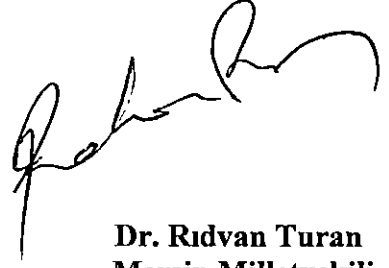

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım Danışmanlarının ekonomik ve sosyal yaşamlarının iyileştirilmesi amacıyla 657 sayılı kanuna tabi olması amacıyla **“657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”** gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Dr. Rıdvan Turan
Mersin Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Tarım Danışmanları, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 9’uncu maddesine dayanarak Resmî Gazetenin 08.09.2006 tarihli 26283 sayısında yayınlanan yönetmelik gereğince çiftçilere, ürünlerin verimliliğinin artırılması ve yaşam standartlarının yükseltilmesi; yeni tarımsal üretim metotlarının benimsenmesi için gerekli bilgi ve becerilerin sağlanması’ olarak çiftçilerin üretimde bilgi ve tecrübesini zamanın koşullarına göre geliştirmesini sağlamaktadır. Ziraat Odalarında, Üretici birliklerinde ve serbest Tarım Danışmanı olarak istihdam edilen Tarım Danışmanı sayısı 1018 civarında olup toplamda 61.080 çiftçiye hizmet vermektedir. Her geçen gün ülke üretimine daha fazla katkı sağlayacağını düşünen Tarım Danışmanları çiftçilere hizmet vererek Tarım ve Orman Bakanlığı ile çiftçiler arasında önemli köprü görevini üstlenmektedir. Ancak Tarım Danışmanları önemli görevleri karşılığında emeklerinin karşılığını alamamakta, sosyal ve ekonomik güvencesi olan bir statüye sahip olmadıkları için birçok sorunla karşı karşıyadır. Tarım Danışmanlarının karşılaştığı başlıca sorunlar şunlardır;

- 1) Tarım danışmanları her an işsizlikle karşı karşıya kaldıkları için gelecek planı yapamamaktadır.
- 2) Son 3 yıldır Tarım yayım ve danışmanlık desteği 46.000 TL olarak ödenmekteydi. 2022 ekonomik koşullarına göre verilen destek ise 52.000 TL idi. Bu rakam asgari ücreti bile karşılamamaktayken 20.10.2022 tarihinde resmî gazete de yayınlanan 2023 yılı destek bedeli ise 72.000 TL olarak açıklanmıştır. 2023 yılı için bu destek asgari ücretin neredeyse yarısına denk gelmektedir.

- 3) Tarım Danışmanları için çıkarılan tebliğin yıllık olması, Tarım Danışmanları tarafından her yıl tebliğ çıktı mı çıkacak mı tedirginliği yaşanmaktadır.
- 4) Tarım Danışmanlarının herhangi bir özlük hakları maalesef yoktur.
- 5) Tarım Danışmanları, Ziraat Odaları ve Üretici Birlik Başkanlarının inisiyatifine bağlı çalışmaktadır.
- 6) Tarım Danışmanı ile çiftçi sözleşme süreleri aynı değildir.
- 7) Serbest Tarım Danışmanlık bürosu 2 kişi ile sınırlı kullanılmaktadır.
- 8) Serbest Tarım danışmanlarının BAĞKUR ödemeleri yüksektir.
- 9) TYDH destek miktarı yıllık enflasyon baz alınarak artış yapılmamaktadır.
- 10) Tarım danışmanları herhangi bir statüye sahip değildir.
- 11) Ziraat Odası ve Üretici Birliklerinde çalışan Tarım Danışmanlarına Bakanlık tarafından ödemelerinin kendi nam ve hesabına yatırılmamaktadır.
- 12) Tarımsal yayım ve danışmanlık desteklemesinin yetersiz olması ve bunun sonucunda ek bir işe duyulan ihtiyacın yapılamamasıdır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda bütün sorumluluklarına tabi tutulup bu kanunun hiçbir haklarına sahip olunmaması.

Tarım Danışmanlarının karşılaştığı sorunlar dikkate alındığında bu sorunlar tarım sektörüne de yansımaktadır. Mevcut durum bu şekilde ortaya konulduğunda pek çok yapısal, idari ve politika sorunu nedeniyle sektörde tıkanmalar yaşandığı, kaynakların gerektiği şekilde amacına uygun kullanılamadığı ve tarım sektörünün bugün olması istenebilecek noktadan uzak olduğu görülmektedir. Bu yapıyı değiştirmek, tarım sektörüne hızlı bir şekilde yükselme ivmesi kazandırmak ancak doğru politikaların etkin bir şekilde uygulanmasıyla mümkün olacaktır. Üretilen politikaların desteklemeler, projeler ve benzer şekillerde üreticiye yansıtılması aşamasının en doğru ve etkin şekilde gerçekleştirilmesi noktasında en önemli araç tarımsal yayım ve danışmanlık olacaktır.

Türkiye'nin sahip olduğu ekolojik zenginlik, çok değişik çeşitlilikte bitkisel ve hayvansal üretimin yapılmasına imkân verdiğinden, tarım ülkemiz için daha da önem kazanmaktadır. Tarımsal üretimin ülke ekonomisine daha fazla katkı sağlayabilmesi, üretilen tarımsal ürünlerin nitelik ve niceliklerinin iyileştirilmesi ile mümkündür. Bu iyileştirmede en önemli katkıyı sağlayabilecek araç, tarımsal yayım ve danışmanlık sistemidir.

Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde toplumun eğitim sorunu çözülebildiği takdirde üretime etkisi belirgin olarak görülebilmektedir. Dolayısıyla eğitim düzeyi yükseldikçe üretim planlaması, modern tarımsal üretim teknolojilerinin kullanılması, ıslah programlarında başarı kendiliğinden gelmektedir. Bu da etkili ve başarılı bir tarımsal yayım ve danışmanlık sistemi ile mümkün olabilmektedir.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlığın rol model alındığı ülkelerde Tarım Danışmanlığına verilen önem maalesef ki Tarım ve Hayvancılıkla kalkınan Türkiye'mizde aradan geçen bu zaman içerisinde Tarım ve Hayvancılıktaki önemli yerini alamadı.

Tarım danışmanlığı ülkemizde her ne kadar önemsiz görülse de Dünya Tarım ülkelerinde önemli bir meslek grubudur ve bugün Tarım Danışmanlarının önemli bir yere sahip olduğu ülkelerin tarım ve hayvancılık alanında Dünyada ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Tarım danışmanlarının tarım açısından önemi dikkate alındığında herhangi bir statüye sahip olmamaları tarım sektörünün gelişmesini yeterince sağlamamaktadır. Bu bağlamda Tarım

Danışmanlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olması ve her türlü özlük haklarının sağlanması elzemdir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile Türkiye'nin farklı bölgelerinde tarım danışmanları olarak çalışanların ekonomik sosyal yaşamlarının güvenceye alınması koşuluyla tarımsal üretim faaliyetlerinin daha nitelikli hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 47- 1/12/2022 tarihi itibarıyla; 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanunu uyarınca sivil toplum örgütlerinde, ziraat odalarında ve tarımsal danışmanlık şirketlerinde istihdam edilen veya tarımsal danışmanlık hizmeti yürütmek üzere kendi nam ve hesabına çalışan ve ilgili mevzuata göre sertifikalandırılmış kişilerden, 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşımak kaydıyla otuz gün içinde yazılı olarak başvurular, Tarım ve Orman Bakanlığının 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine ekli cetvellerde yer alan 9 uncu derece memur kadrolarına, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde Tarım ve Orman Bakanlığınca atanırlar.

Birinci fıkra kapsamında atanılacak memur kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine ekli cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar; unvanı, sınıfı, adedi, derecesi, teşkilatı ve birimi belirtilmek suretiyle birinci fıkrada belirtilen altmış günlük sürenin bitiminden itibaren iki ay içinde Cumhurbaşkanlığına bildirilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından birlikte düzenlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür